

OKRESNÝ ÚRAD PREŠOV

Námestie mieru 3, 081 01 Prešov

Číslo: OU-PO-OKR1-2024/017698

Usmernenie Okresného úradu Prešov č. 1 /2024

k postupu primátorov miest a starostov obcí pri uplatňovaní finančných náhrad výdavkov na povodňové záchranné práce v zmysle zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení n.p. a na záchranné práce pri ostatných mimoriadnych udalostiach podľa zákona č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení n.p.

V súvislosti s mimoriadnymi udalosťami spojenými s realizáciou záchranných prác Okresný úrad Prešov vydáva usmernenie, ktorým určuje postup primátorov miest a starostov obcí pri uplatňovaní finančných náhrad výdavkov v súvislosti s povodňovými záchrannými prácami pri povodniach a so záchrannými prácami pri ostatných mimoriadnych udalostiach.

Čl. 1

Povodne

1. Pri uplatňovaní finančných náhrad výdavkov v súvislosti s povodňovými zabezpečovacími a záchrannými prácami je potrebné postupovať v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami (ďalej len „zákon“) a vyhlášky MŽP SR č. 159/2014 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o vyhodnocovaní výdavkov na povodňové zabezpečovacie práce, povodňové záchranné práce a povodňových škôd (ďalej len „vyhláška“) pričom je dôležité najmä:

- a) Povodňové záchranné práce sa začínajú vykonávať od vyhlásenia III. stupňa povodňovej aktivity a sú ukončené do času odvolania II. stupňa povodňovej aktivity, resp. odvolania III. stupňa povodňovej aktivity ak ďalej nebol vyhlásený II. stupeň povodňovej aktivity..
- b) Povodňové záchranné práce riadi obec. Vykonávanie zásahov povodňových záchranných prác riadi okresné riaditeľstvo Hasičského záchranného zboru alebo krajské riaditeľstvo Hasičského záchranného zboru do času, kým riadenie neprevezme obec.
- c) Výdavky na povodňové záchranné práce sú všetky oprávnené výdavky vynaložené od vyhlásenia III. stupňa povodňovej aktivity do času odvolania II. stupňa povodňovej aktivity, resp. odvolania III. stupňa povodňovej aktivity ak ďalej nebol vyhlásený II. stupeň povodňovej aktivity alebo počas vyhlásenej mimoriadnej situácie podľa § 12 zákona.

2. Pre zabezpečenie vyhodnotenia výdavkov na povodňové záchranné práce v zmysle vyhlášky je potrebné zo strany obcí zabezpečiť nasledovný postup:

- a) Právnická osoba, fyzická osoba - podnikateľ, predkladá prehľad výdavkov na povodňové záchranné práce obci, na území ktorej vykonávala tieto práce. (§3 , ods. 1 vyhlášky) Spolu s prehľadom výdavkov predkladá právnická osoba, fyzická osoba –

podnikateľ aj prvotné účtovné doklady, ktoré sú podkladom na vyhodnotenie výdavkov na povodňové záchranné práce.

- b) Obec vyhodnotí výdavky na povodňové záchranné práce právnických osôb a fyzických osôb – podnikateľov, ktorí vykonávali povodňové záchranné práce podľa povodňového plánu záchranných prác alebo na príkaz obce a sumarizuje ich v tabuľke vyhlášky (príloha č 1 tohto usmernenia). K overeným výdavkom právnických osôb a fyzických osôb - podnikateľov v tabuľke č. 1 doplní vlastné výdavky na vykonávanie povodňových záchranných prác a výdavky na činnosť povodňovej komisie (napr. náklady na prevádzku techniky vo vlastníctve obce, mzdové výdavky pracovníkov obecného úradu – práca nadčas a pod.). Takto vyhodnotené výdavky predloží obec okresnému úradu, odboru krízového riadenia ako výdavky obce na povodňové záchranné práce.
- c) V súlade s vyhláškou č. 252/2010 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o predkladaní priebežných správ o povodňovej situácii a súhrnných správ o priebehu povodní, ich následkoch a vykonaných opatreniach § 2 ods. 5 a 7 obec spracuje súhrnnú správu a tabuľky č. 1,3,4 a 5 prílohy č. 2 vyhlášky 252/2010 Z.z. a predloží v elektronickej podobe odboru krízového riadenia okresného úradu (príloha č. 2 usmernenia). Tieto podklady slúžia na celkovú sumarizáciu údajov za územný obvod a spracovanie celkového vyhodnotenia povodňových záchranných prác v rozsahu potrebnom na vypracovanie súhrnnej správy o priebehu povodni.
- d) Vyhodnotené výdavky na povodňové záchranné práce v rozsahu spracovania tabuľky č. 1 a tabuliek v zmysle písmena c) prekladá obec odboru krízového riadenia okresného úradu v elektronickej podobe na e-mailovú adresu okr.po@minv.sk a poštou (prípadne osobne) do 10 pracovných dní od času odvolania II. stupňa povodňovej aktivity v súlade s § 5 vyhlášky .

3. V zmysle § 3 ods. 4 vyhlášky výdavky na povodňové záchranné práce obcí overuje okresný úrad. Odbor krízového riadenia okresného úradu spracuje harmonogram overovania (verifikácie) výdavkov na povodňové záchranné práce obcí vo svojom územnom obvode. O presnom termíne vykonania verifikácie budú dotknuté obce včas informované.

4. Obce na overenie (verifikáciu) výdavkov na záchranné práce predložia verifikačnej komisii OÚ nasledovné podklady (predložiť originály k nahliadnutiu a zároveň kópie originálov pre spis):

- príkaz na vyhlásenie III. stupňa povodňovej aktivity a odvolanie III. stupňa povodňovej aktivity v súlade s § 26 ods. 3, písm. b) bod1 zákona,
- príkaz na vyhlásenie II. stupňa povodňovej aktivity a odvolanie II. stupňa povodňovej aktivity v súlade s § 26 ods. 3 písm. b) bod1 zákona, ak bol vyhlásený a odvolaný,
- tabuľka č. 1, tabuľky v zmysle bodu 2, písm. c) usmernenia podpísané starostom obce a opatrené pečiatkou obce,
- účtovné doklady:
 - objednávky na zabezpečenie výkonu povodňových záchranných prác, objednávky môžu byť vystavené iba počas vyhláseného III. SPA, nesmú byť vystavené počas II. SPA aj keď sa môžu vykonávať povodňové záchranné práce,

- záznam o prevádzke motorového vozidla nákladnej prepravy, stavebného stroja, prístroja (tzv. stazky) opatrené pečiatkou a podpisom starostu o vykonaných činnostiach, množstve dovezeného materiálu a pod.,
- faktúry za vykonané práce na zabezpečenie povodňových záchranných prác opatrené podpisom starostu obce za ich vecnú a číselnú správnosť a krycí list,
- príkazy starostu obce na výkon povodňových záchranných prác,
- príkazy na prácu nadčas zamestnancov obecného úradu pre zabezpečenie výkonu povodňových záchranných prác s výpočtom mzdy za prácu nadčas a odvodov do poisťovní,
- dohody o vykonaní práce na zabezpečenie výkonu povodňových záchranných prác s prehľadom odpracovaných hodín os podpisom starostu a pečiatkou obce
- v prípade objednávok lomového kameňa a kameniva vážne lístky overené podpisom zodpovednej osoby a pečiatkou obce,
- prípadne iné účtovné doklady potvrdzujúce oprávnenosť účtovaných výdavkov na povodňové záchranné práce.,
- fotodokumentácia k jednotlivým faktúram dokladujúcich vykonané činnosti,

5. Z predložených účtovných dokladov (objednávky, príkazy, faktúry, dohody o vykonaní prác, príkazy na prácu nadčas a pod.) musí jednoznačne vyplývať, že ide o práce a činnosti, ktoré sa viažu na zabezpečenie povodňových záchranných prác v sledovanom období.

7. Podmienkou objektívneho overenia predkladaných výdavkov na povodňové záchranné práce je pravidelné zasielanie priebežných správ o povodňovej situácii v súlade s §1 ods. 2, ods. 6 a ods. 8 písm. b) vyhlášky č. 252/2010 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o predkladaní priebežných správ o povodňovej situácii a súhrnných správ o priebehu povodní, ich následkoch a vykonaných opatreniach.

8. Na základe overenia výdavkov obcí okresným úradom, sumarizuje výdavky na povodňové záchranné práce Okresný úrad Prešov za celý kraj a tieto podklady predkladá na preplatenie Ministerstvu vnútra. Ministerstvo vnútra životného prostredia SR v spolupráci s ostatnými rezortmi spracováva a predkladá materiál na rokovanie vlády Slovenskej republiky. Po uvoľnení finančných prostriedkov na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky budú tieto pridelené na účty obcí prostredníctvom Centra podpory Prešov.

Čl. 2

Ostatné mimoriadne udalosti

1. Pri uplatňovaní finančných náhrad výdavkov v súvislosti so záchrannými prácami po vzniku mimoriadnej udalosti (s výnimkou povodne) je potrebné postupovať v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona **NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o CO“)**, vyhlášky MV SR č. 523/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie záchranných prác a organizovania jednotiek civilnej ochrany a podľa Pokynu generálneho riaditeľa sekcie krízového riadenia MV SR o uplatňovaní náhrady skutočných výdavkov na úlohy a opatrenia civilnej ochrany obyvateľstva z prostriedkov štátneho rozpočtu prostredníctvom rozpočtovej kapitoly MV SR (ďalej len „pokyn“) uverejneného v zierke interných pokynov sekcie krízového riadenia MV SR čiastka 8 zo dňa 10. októbra 2023, pričom je dôležité najmä:

a) Podmienkou uplatnenia náhrad výdavkov v súvislosti so záchrannými prácami je vyhlásenie mimoriadnej situácie a skutočnosť, že vznikli v priamej súvislosti s vykonávaním úloh a opatrení na znižovanie rizík ohrozenia, alebo činností nevyhnutných na zamedzenie šírenia a pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti.

b) Výdavky na úlohy a opatrenia CO obyvateľstva sa členia na výdavky, ktoré

1. vznikli v súvislosti s mimoriadnou udalosťou počas vyhlásenej mimoriadnej situácie nad rámec prác vykonávaných subjektami, ktoré sú na tento účel zriadené a zabezpečujú tieto činnosti v rámci svojich rozpočtov a ktoré vznikli v priamej súvislosti plnením úloh a opatrení podľa § 2 ods.3 písm. f) až j) vyhlášky 599/2006 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o výdavkoch na civilnú ochranu obyvateľstva z prostriedkov štátneho rozpočtu v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška 599/2006 Z.z.“) prípadne s použitím síl a prostriedkov v pôsobnosti obce alebo s použitím síl a prostriedkov právnických osôb, fyzických osôb - podnikateľov a fyzických osôb na základe ich vyžiadania na vykonanie prác

2. vznikli právnickej osobe, fyzickej osobe – podnikateľovi a fyzickej osobe vecným plnením alebo na základe objednávky na vykonanie prác v súvislosti s plnením úloh a opatrení podľa vyhlášky 599/2006 Z.z. a fyzickej osobe tiež osobnými úkonmi alebo na základe dohody o vykonaní práce v súvislosti s mimoriadnou udalosťou počas vyhlásenej mimoriadnej situácie, ktoré sú spojené s plnením úloh a opatrení podľa §2 ods.3 písm. a) až e) vyhlášky 599/2006 Z.z., ktoré boli právnickej osobe, fyzickej osobe – podnikateľovi a fyzickej osobe uložené obcou na zvládnutie úloh a opatrení pri mimoriadnej udalosti.

c) Obec zosumarizuje výšku finančných prostriedkov na základe predložených účtovných dokladov, ktoré predstavujú skutočné výdavky za vykonanie záchranných prác v súvislosti s plnením úloh a tieto predkladá okresnému úradu odboru krízového riadenia.

d) Obec spracuje správu o vykonávaní záchranných prác. V správe je potrebné chronologicky uviesť všetky činnosti, práce a v závere správy výdavky, ktoré vznikli od vyhlásenia mimoriadnej situácie do ukončenia záchranných prác a odvolania mimoriadnej situácie.

Osnova pre spracovanie správy:

- dátum a čas vzniku mimoriadnej udalosti, v dôsledku čoho mimoriadna udalosť vznikla,
- následky mimoriadnej udalosti (presné údaje o počtoch ohrozeného alebo poškodeného hnutel'ného a nehnuteľného majetku vrátane adries a vlastníkov),
- kto bol o mimoriadnej udalosti upovedomený a v akých časových horizontoch,
- okamžité opatrenia po vzniku mimoriadnej udalosti - dátum vyhlásenia mimoriadnej situácie, nasadenie síl a prostriedkov na vykonávanie záchranných prác,
- chronológia záchranných prác – názvoslovie firiem a popis činností, ktoré vykonávali, opatrenia vykonané zo strany obce (evakuácia, núdzové ubytovanie a núdzové stravovanie a pod.),

- ukončenie záchranných prác – kedy a s akým výsledkom a závermi boli práce ukončené, po odvolaní mimoriadnej situácie uviesť dátum a čas odvolania mimoriadnej situácie.
 - finančné vyčíslenie výdavkov – v členení rozpísať v položkách podľa činností pri vykonávaní záchranných prác s následnou sumarizáciou výdavkov;
 - fotodokumentácia o mimoriadnej udalosti a realizácii záchranných prác
- e) Výdavky na záchranné práce obec následne nechá schváliť krízovým štábom obce. (možný vzor vid'. príloha č. 3 usmernenia).
- f) Vyhodnotené výdavky na záchranné práce, uznesenie krízového štábu obce, ktorý výdavky schválil, vyhlásenie a odvolanie mimoriadnej situácie vrátane správy o vykonaní záchranných prác, prehľad výdavkov na záchranné práce v zmysle prílohy č. 7 a žiadosti o úhradu výdavkov predkladá obec odboru krízového riadenia okresného úradu v elektronickej forme na e-mailovú adresu monika.fabulova@minv.sk a následne aj poštou (prípadne osobne) v termíne do 30 dní od odvolania mimoriadnej situácie alebo priebežne do 30 dní od vyhlásenia mimoriadnej situácie počas trvania mimoriadnej situácie a následne o ďalších 30 dní ak mimoriadna situácia naďalej trvá.
- g) Na základe podkladov od obcí okresný úrad, odbor krízového riadenia spracuje harmonogram overovania výdavkov. Na overovanie výdavkov budú pozývané jednotlivé obce a mestá v zmysle spracovaného harmonogramu písomne.
2. Obec na overenie (verifikáciu) výdavkov na záchranné práce predloží verifikačnej komisii okresného úradu nasledovné podklady (predložiť originály k nahliadnutiu a kópie originálov účtovných dokladov pre spis):
- príkaz na vyhlásenie mimoriadnej situácie a odvolanie mimoriadnej situácie v súlade s § 15 ods.1 písm. j) zákona o CO ,
 - uznesenie krízového štábu obce, ktorý výdavky schválil,
 - príkazy na vykonanie prác v súvislosti s plnením úloh a opatrení podľa zákona o CO – príkaz na vykonanie záchranných prác, príkaz na vecné plnenie, príkaz na osobné úkony,
 - fotodokumentácia o mimoriadnej udalosti a z realizácie záchranných prác
 - účtovné doklady - platí ako v prípade úhrady výdavkov na povodňové záchranné práce
4. Podmienkou na objektívne overenie predkladaných výdavkov na záchranné práce je zasielanie pravidelných informácií o stave a priebehu záchranných prác so stavom k 06,00 hod. a 18,00 hod. v zmysle § 7 vyhlášky MV SR č. 388/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany. Stanovená forma predmetnej pravidelnej informácie je uvedená v prílohe č. 4 metodického pokynu.
5. Výdavky súvisiace s posúdením stavu územia a návrhom opatrení, poradenskou a konzultačnou činnosťou, geodetickými činnosťami (výškové a polohové zameranie, spracovanie mapy), spracovaním projektovej dokumentácie, obhliadkou a konzultačnou činnosťou, vypracovaním stanovísk a posudkov, geologickým prieskumom a iných obdobných činností nie sú v zmysle vyhlášky MV SR č. 523/2006 Z. z. o podrobnostiach na

zabezpečenie záchranných prác a organizovanie jednotiek civilnej ochrany, činnosťami pri vykonávaní záchranných prác.

6. Žiadosť o úhradu výdavkov na záchranné práce predložené obcou po ich overení predloží okresný úrad Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „MV SR“).

7. Na základe overenia týchto výdavkov príslušnými orgánmi spracuje MV SR materiál na rokovanie vlády Slovenskej republiky. Po uvoľnení finančných prostriedkov na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky budú tieto distribuované obciam prostredníctvom Centra podpory Prešov.

ČL. 3

Všeobecné ustanovenia

1. Postup vyhodnocovania a úhrady výdavkov na záchranné práce je zdĺhavý a preto je potrebné vyhlásené stupne povodňovej aktivity a vyhlásenú mimoriadnu situáciu ponechať vyhlásené len na nevyhnutnú dobu. V opačnom prípade dochádza k neefektívnemu predlžovaniu procesu úhrady výdavkov na povodňové záchranné práce a výdavkov na záchranné práce.

ČL. 4

Záverečné ustanovenia

1. Uvedené usmernenie nadobúda účinnosť dňa 26.1. 2024

2. Ruší sa Usmernenie Okresného úradu Prešov č. 1/2023 zo dňa 26.4.2023

MUDr. Peter Chudík v.r.
prednosta Okresného úradu Prešov

Prílohy:

Príloha č. 1 :

Tabuľky podľa vyhlášky 159/2014 Z.z.

Príloha č. 2

Tabuľky v zmysle príloha č. 2 vyhlášky 252/2010 Z.z.

Príloha č. 3:

Uznesenie Krízového štábu obce (vzor)

Príloha č. 4:

Informácia o stave a priebehu záchranných prác so stavom khod dňa (vzor)

Príloha č. 5:

Príkaz starostu obce na vecné plnenie – vzor

Príloha č. 6

Príkaz starostu obce na osobné úkony – vzor

Príloha č. 7

Tabuľka výdavkov, ktoré vznikli v súvislosti s plnením úloh podľa vyhlášky 599/2006 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o výdavkoch na civilnú ochranu obyvateľstva z prostriedkov štátneho rozpočtu v znení neskorších predpisov počas vyhlásenej MS v dňoch v obci